

” Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.”

Granskning av årsredovisning 2019

Aneby kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2020-03-20

Innehåll

1. Sammanfattning	2
1.1 Yrkesrevisorns rapport om årsredovisningen 2019	2
2. Bakgrund.....	3
3. Syfte.....	3
4. Avgränsning	3
5. Revisionskriterier.....	3
6. Metod	4
7. Projektorganisation	4
8. Årsredovisningen.....	4
8.1 Förvaltningsberättelse.....	4
8.1.1 Balanskravsresultat	5
8.1.2 Målen för god ekonomisk hushållning	5
8.2 Resultaträkning.....	6
8.3 Balansräkning	7
8.4 Kassaflödesanalys.....	8
8.5 Noter.....	8
8.6 Drift- och investeringsredovisning	8
8.6.1 Driftsredovisningen	8
8.6.2 Investeringsredovisningen.....	9
8.7 Sammanställda räkenskaper	9

1. Sammanfattning

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas skriftliga bedömning avges i en revisionsberättelse.

KomRedo har av Aneby kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska årsredovisning och bokslut per 2019-12-31.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning som sammanfattas nedan i avsnitt 1.1.

1.1 Yrkesrevisorers rapport om årsredovisningen 2019

Vi har utfört en revision av årsredovisning och bokslut för Aneby kommun per 2019-01-01 till 2019-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREVs² vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Yrkesrevisorn väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning betraktar yrkesrevisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur kommunen upprättar årsredovisningen. Detta för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i kommunens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsen uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året. Förvaltningsberättelsen är till största del förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Kommunen gör en sammanfattande bedömning av god ekonomisk hushållning i årsredovisningen. För 2019 är inkomsterna lägre än utgifterna och kommunen redovisar ekonomiskt underskott. När det gäller verksamhetsmålen på kommunövergripande nivå är 30 procent uppfyllda, 10 procent delvis, 35 procent uppnås inte samt att 15 procent av målen inte följs upp. Resultaten är en försämring jämfört med föregående år. En samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende finansiella mål och verksamhetsmål görs inte.

Revisionen har uppmärksammat sättet att styra och svårigheterna att nå måluppfyllelse i tidigare granskningar. Verksamheternas oförmåga att anpassa verksamheten till ekonomisk ram, trots uppmaningar om allmän återhållsamhet, pekar på att styrningen och uppföljningen behöver förbättras. Planerad översyn av målarbetet 2020 behöver få ett större fokus på realistiska mål och möjligheterna att styra mot målen.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

¹ Kommunallag (2017:725)

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer, en förening som certifierar och krävställer en revisionsstandard för kommunal revision.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att kommunen per 2019-12-31 inte lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att resultatet inte är förenligt med kommunens finansiella- och verksamhetsmål om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

2. Bakgrund

Vi har av Aneby kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen per 2019-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL³ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). KomRedo's uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Granskningen syftar till att ge svar på följande revisionsfrågor:

- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultaten i årsredovisningen förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten?

4. Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, noter samt drifts- och investeringsredovisningen.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR⁴ och SKYREV⁵. Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner

³ Kommunallag (2017:725)

⁴ Sveriges Kommuner och Regioner

⁵ SKYREV – är en branschorganisation för kommunala yrkesrevisorer och är ett etablerat nationellt forum för yrkesrevisionen i Sveriges kommuner, landsting och regioner.

- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Metod

Granskning har utförts i enlighet med god revisionsred i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. Granskningen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska utifrån ett urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. Det ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort vid upprättande av årsredovisningen och utvärdera den information som lämnats.

7. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Camilla Karlsson, certifierad kommunal revisor.

8. Årsredovisningen

8.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Enligt 4 kap. 3 § tredje stycket LKBR ska upplysning om skälen för eventuell avvikelse från rådets rekommendationer lämnas i en not. *Det är aldrig förenligt med god redovisningssed att avvika från uttryckliga lagregler.*

Innehållet i förvaltningsberättelsen regleras i 11 kap. LKBR. Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- En översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet
- Upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning
 - Händelser av väsentlig betydelse och förväntad utveckling
 - Väsentliga personalförhållanden
 - Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten
 - Utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts
 - Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning inklusive balanskravsutredning
 - Upplysningar om den kommunala koncernen
 - Upplysningar om privata utförare som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning

Kommentar

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Upplysningar avseende händelser av väsentlig betydelse, som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut, samt sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningar men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning finns redovisade i förvaltningsberättelsen.

I avsnittet om personal lämnas upplysningar om sjukfrånvaro i överensstämmelse med bestämmelserna. Den ekonomiska utvecklingen analyseras närmare i den finansiella analysen. Redogörelser över framtida utveckling lämnas företrädesvis i respektive avdelnings redovisning.

8.1.1 Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för eventuell förändring av resultatutjämningsreserv, LKBR 11:10.

Nedan följer en sammanfattning av kommunens utredning:

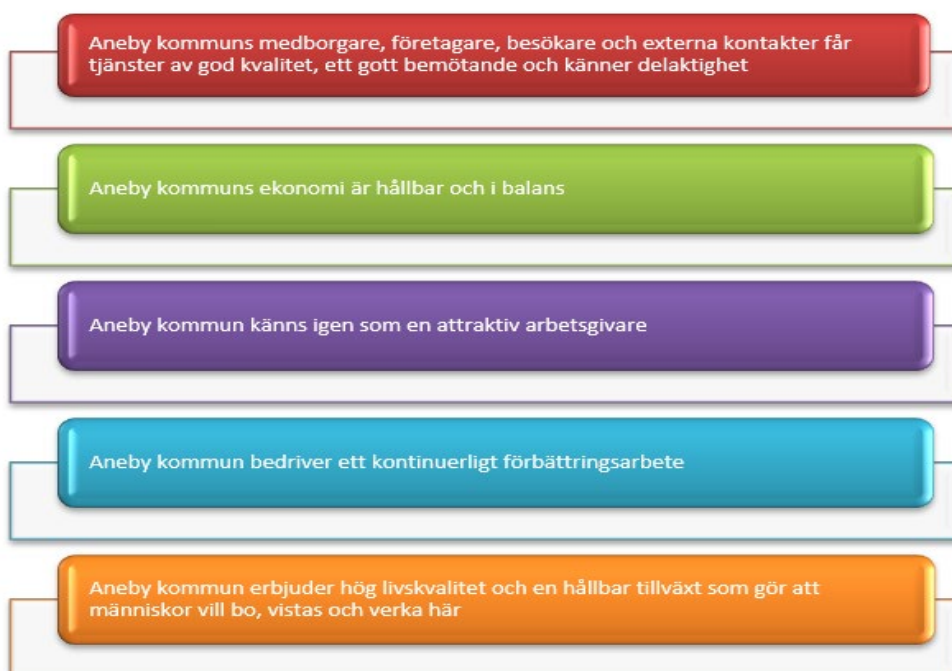
<i>Balanskravsutredning 2015 - 2019 (MSEK)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Årets resultat</i>	8,6	25,8	4,3	1,3	-1,3
<i>Avgår realisationsvinster</i>	-1,9	0	0	0	-2,2
<i>Tillkommer realisationsförluster</i>	0	0	0	0	
<i>Justerat balanskravsresultat</i>	6,8	25,8	4,3	1,3	-3,5
<i>Ingående resultat att återställa (inom 3 år)</i>	0	0	0	0	0

Balanskravsutredningen visar på att justerat balanskrav uppgår till -3,5 mnkr och balanskravet klaras inte. Kommunen anger att i den pågående processen för budget 2021, plan 2022 - 2023, kommer en hantering av det negativa resultatet efter balanskravsutredningen att beskrivas.

8.1.2 Målen för god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering om målen och riktlinjerna enligt KL 11 kap 6 § första och andra styckena har uppnåtts och följts. Förvaltningsberättelsen ska även innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning, LKBR 11:9.

I budgeten för 2019 anges följande mål för en god ekonomisk hushållning:

Strategier och styrtal (17 st) har kopplats till respektive KF mål. Fem av styrtalen tar utgångspunkter i nationella jämförelser (KKIK). Styrtal om att sjukfrånvaron i procent av sammanlagd ordinarie arbetstid inte ska överstiga 4,9 % har lagts till jämfört med föregående år.

Kommunen gör en sammanfattande bedömning av god ekonomisk hushållning. Kommunen når inte finansiella målsättningar då verksamheternas nettokostnader inte rymms inom tilldelad budgetram. För 2019 är inkomsterna lägre än utgifterna och kommunen redovisar ekonomiskt underskott. När det gäller verksamhetsmålen på kommunövergripande nivån är 30 procent uppfyllda, 10 procent delvis, 35 procent uppnås inte samt att 15 procent av målen inte följs upp. Resultatet är en försämring jämfört med föregående år. Kommunen redovisar procentuell fördelning med gör ingen samlad bedömning av måluppfyllelsen när det gäller verksamhetsmålen.

Kommentar

Revisionen har uppmärksammat sättet att styra och svårigheterna att nå måluppfyllelse i tidigare granskningar. Verksamheternas oförmåga att anpassa verksamheten till ekonomisk ram, trots uppmaningar om allmän återhållsamhet, pekar på att styrningen och uppföljningen behöver förbättras. Planerad översyn av målarbetet 2020 behöver få ett större fokus på realistiska mål och möjligheterna att styra mot målen.

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen inte är förenligt med fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål för en god ekonomisk hushållning.

8.2 Resultaträkning

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2019 och 2018.

TSEK	Utfall 19-12-31	Utfall Fg år	Avvikelse %	Budget 2019	Avvikelse %
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	-406 579	-390 681	4 %	-393 740	3,3 %
<i>Skatteintäkter och statsbidrag</i>	404 489	390 653	3,5 %	403 317	0,3 %
<i>Verksamhetens nettokostnad i relation till skatteintäkter och statsbidrag</i>	100 %	100 %		97,6 %	
<i>Finansnetto</i>	757	1 315		3 213	
Årets resultat	-1 333	1 287		6 366	
<i>Resultatmål 2 % av skatteintäkter och statsbidrag</i>	-0,3 %	0,3 %	-0,6 %	1,6 %	-1,9 %

Trots ökningen av skatteintäkter i nivå med budget har kostnadsökningen varit större och kommunen redovisar ett ekonomiskt underskott för 2019. Personalneddragningar har skett i försöken att anpassa kostnaderna. Främst kostnader för pensioner och köp av verksamhet gör att tillräckligt utrymme inte kunnat tillskapas. Gjorda analyser i granskningen visar att bidragsintäkter/kostnader inte budgeteras fullt ut vilket bedöms försvåra för uppföljningen.

Kommentar

I ett läge med ökande kostnader genom planerade investeringsbehov behöver kommunen se över styrningen av ekonomin och anpassa verksamheten för att nå en budget i balans. Budgetstyrningen av driftbidrag i relation till de kostnader som hänförs till bidragsverksamheten bör ses över.

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR. Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt externa intäkter och kostnader. Resultaträkningens innehåll är i allt väsentligt rätt periodiserat. Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

8.3 Balansräkning

Balansräkningen ska enligt LKBR 6:1 i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2019 och 2018.

Balansräkning (exkl. koncernen)		
<i>(TSEK)</i>	2019-12-31	2018-12-31
<i>Balansomslutning</i>	336 401	330 451
<i>Redovisat eget kapital</i>	146 867	150 174
<i>Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner</i>	13 835	13 422
<i>Soliditet redovisad</i>	44 %	51 %
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	4 %	4 %
<i>Omsättningstillgångar</i>	39 312	76 259
<i>Kortfristiga skulder</i>	87 598	84 986
<i>Balanslikviditet</i>	44,9 %	89,7 %

Kommentar

Närmare kommentarer och förklaringar till förändringar i balansräkningens poster i förhållande till föregående räkenskapsår skulle ha underlättat för förståelsen. Kommunens soliditet inklusive pensionsförpliktelser är oförändrad. Den kortsiktiga betalningsförmågan har försämrats genom finansieringen av årets investeringar. Kommunen står inför behov av nyupplåning till framtida investeringar. Medel från verksamheten är oförändrat jämfört med föregående år. Det egna kapitalet har minskat genom årets underskott och en förändrad värdering av insatserna i Kommuninvest.

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Årets resultat enligt balansräkningen överensstämmer med resultaträkningen för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Tillgångar och skulder har värderats enligt principerna i LKBR. Vi bedömer också att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och värderats enligt principerna i LKBR.

8.4 Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska kommunens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas.

Kommentar

En översiktlig analys av kassaflödet visar att investeringsverksamheten finansierats genom den löpande verksamheten tillsammans med likvida medel till nära 80 procent med resterande nyupplåning. Det kommer att finnas ett ökat behov av nyupplåning för att klara kommande investeringsbehov. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

8.5 Noter

Upplysningar ska lämnas i noter. Noter som avser enskilda poster i resultat- eller balansräkningen ska läggas fram i samma ordning som posterna. Hänvisning ska göras vid de poster som noterna hänför sig till.

Om en avvikelse görs med stöd av 4 kap 4 § andra stycket från någon av de grundläggande redovisningsprinciper som anges i paragrafen, ska det lämnas en upplysning om skälen för avvikelsen och en bedömning av effekten på kommunens resultat och ställning.

En upplysning ska lämnas om principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder.

Kommentar

Noter och tilläggsupplysningar har lämnats i tillräcklig omfattning.

8.6 Drift- och investeringsredovisning

8.6.1 Driftsredovisningen

Enligt LKBR 10:1 ska driftsredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Vi har granskat att:

- ✓ Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- ✓ Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen
- ✓ Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- ✓ Jämförelse görs med tidigare år
- ✓ Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentar

Utfall i förhållande till budget sammanfattas per verksamhet i driftsredovisningen. Störst budgetavvikelse återfinns inom sociala avdelningen som förklaras av nya, större och mer omfattande behov hos aktuella målgrupper. Intäkterna har minskat jämfört med föregående år (ca -12 mnkr) medan kostnaderna ligger på motsvarande nivå. En bättre ”matchning” i budgetering och uppföljning av intäkter/kostnader inom bland andra flyktingverksamheten skulle ha gett ökade möjligheter till nödvändiga anpassningar i verksamheten.

En tydligare bild av driftredovisningen återges under respektive avdelnings redovisning med analyser och kommentarer kring avvikelser mot budget. Jämförelser mot mål görs företrädesvis i förvaltningsberättelsens finansiella analys.

Vi bedömer att driftredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av utfallet för den löpande verksamheten.

8.6.2 Investeringsredovisningen

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet, LKBR 10:2. Vi har granskat att:

- ✓ Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- ✓ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- ✓ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- ✓ Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- ✓ Jämförelse med tidigare år görs
- ✓ Avvikelser i förhållande till budget har analyserats och kommenterats

Kommentar

Ursprungliga investeringsbudgeten för 2019 uppgick till 25,5 mnkr. Med tillägg om ytterligare 45,2 mnkr, som funnits med i tidigare investeringsbudgetar, uppgick totala investeringsbudgeten till 70,7 mnkr varav 55,6 mnkr förbrukats. Kommunen aviserar fortsatta stora investeringsbehov kommande år.

Vi bedömer att investeringsredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av investeringsverksamheten. Jämförelser med föregående år saknas. Avvikelser i förhållande till budget har analyserats och kommenterats.

8.7 Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper ska upprättas för den kommunala koncernen, LKBR 12:2. Vid upprättandet av sammanställd resultaträkning, sammanställd balansräkning, kassaflödesanalys och noter ska motsvarande bestämmelser i kommunen tillämpas. Vi har granskat att:

- ✓ Den sammanställda redovisningen är uppställd enligt LKBR
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ✓ Konsolidering skett av bolag med väsentlig betydelse för kommunen
- ✓ Proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod har tillämpats vid konsolideringen
- ✓ Beloppen överensstämmer med den sammanställda redovisningen och de ingående bolagens redovisningar
- ✓ Eliminering av interna poster i allt väsentligt har skett

Vi har granskat att kommunen upplyst om varför inte företag omfattas om det är aktuellt. Vi granskar specifikation av balanspost där det inte klart framgår av bokföringen i övrigt. Av specifikation ska framgå hur enheternas räkenskaper sammanställts och eventuella justeringar, elimineringar och konsolidering av poster i kommunkoncernens resultat och balansräkning.

Kommentar

Samtliga företag ingår i de sammanställda räkenskaperna. Utförliga beskrivningar av verksamheterna i bolag, stiftelse och förbund lämnas. Kassaflödesanalys redovisas avseende kommunkoncernen till skillnad från tidigare år. Dispositionen och mängden av informationen gör det svårt att överblicka resultaten avseende

kommunkoncernen. Att samla informationen och analysera uppnådda resultat utifrån god ekonomisk hushållning i ett kommunkoncernperspektiv får ses som ett utvecklingsområde.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson

Certifierad kommunal revisor